DOI: https://doi.org/10.53486/sstc2026.v2.21
CZU: 006.32:657.44(478)

ACCOUNTING AND REVENUE REPORTING: AN ANALYSIS BETWEEN SNC AND IFRS 15

CONTABILITATEA ȘI RAPORTAREA VENITURILOR: O ANALIZĂ ÎNTRE SNC ȘI IFRS 15

RUDEANU Liliana, studentă, specialitatea: Contabilitate
Academia de Studii Economice a Moldovei (ASEM)
Strada Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni 61
MD-2005, Chișinău, Republica Moldova
e-mail autor: rudeanu.liliana@ase.md

Abstract: *Revenue is one of the most important indicators of an entity's economic and financial performance, influencing managerial and investor decisions. In the context of globalization and harmonization of accounting systems, the comparative analysis between the National Accounting Standards (SNC) and the International Financial Reporting Standards (IFRS) becomes essential for ensuring the transparency and comparability of financial information. This article aims to analyse the accounting and reporting of revenue according to the SNC „Venituri" and IFRS 15 „Revenue from contracts with customers". The study highlights the main conceptual and methodological differences between the two regulatory frameworks, especially with regard to the recognition, measurement and presentation of revenue. The research methodology is based on the comparative analysis of accounting regulations and the specialized literature, utilizing methods such as analysis, synthesis and comparasion. The results show that IFRS 15 introduces a more complex approach, based on contracts and performance obligations, while SNC „Venituri" maintains a more simplified approach, derived from IAS 18. The study's conclusions underscore the need to align the national accounting system with international standards to improve the quality of financial reporting and increase the relevance of accounting information for users.*

Keywords: revenue, recognition, IFRS 15, SNC, financial reporting
JEL CLASSIFICATION: M41

INTRODUCERE

Veniturile sunt un indicator esențial al performanței financiare a entității influențând direct rezultatul financiar și capacitatea acesteia de a genera beneficii economice. În Republica Moldova contabilitatea veniturilor este guvernată de SNC "Venituri", elaborat în baza Directivei UE 2013/34 și a conceptelor din IAS 18 "Venituri", care la nivel internațional este abrogat, iar entitățile aplică IFRS 15 "Venituri din contracte cu clienții". IAS 18 era standardul vechi pentru venituri, relativ scurt și general. IFRS 15 îl înlocuiește cu un model unic, detaliat, bazat pe contracte cu clienții și pe transferul controlului, pentru a reduce ambiguitățile și diversitatea practicilor (A.Engin Ergüden, 2020.

Aplicarea unor standarde diferite de recunoaștere a veniturilor afectează comparabilitatea informațiilor între entități, analiza financiară, deciziile investitorilor, creditorilor și altor utilizatori. Compararea SNC cu IFRS 15 contribuie la înțelegerea diferențelor de raportare și la interpretarea corectă a informațiilor financiare.

Scopul cercetării constă în analiza comparativă a contabilității veniturilor conform SNC și IFRS 15 „Venituri din contracte cu clienții" în vederea evidențierii diferențelor conceptuale, metodologice și aplicative dintre cele două cadre de raportare. Pentru realizarea scopului propus, lucrarea urmărește atingerea următoarelor obiective specifice: clarificarea conceptului de venit și a criteriilor de recunoaștere și evaluare a acestuia conform SNC și IFRS 15; analiza cadrului normativ aferent contabilității veniturilor în SNC, comparativ cu principiile și cerințele prevăzute de IFRS 15; identificarea și evidențierea principalelor diferențe și similitudini dintre SNC și IFRS 15 privind recunoașterea, evaluarea și prezentarea veniturilor; examinarea modelului în cinci pași introdus de IFRS 15 și evaluarea modului în care acesta influențează procesul de raportare a veniturilor.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Succintă analiză a surselor bibliografice

Problematica recunoașterii și raportării veniturilor prin prisma IFRS 15 a fost explorată de mai mulți cercetători autohtoni, printre care se numără G. Covaliov-Rusu (2015), S. Țurcanu și N. Curagău (2017), L. Grigoroi (2017). Având în vedere că acest standard se află în etapă de implementare în Republica Moldova, se impune o analiză a prevederilor acestuia în comparație cu prevederile SNC, deaorece IFRS 15 este cu totul un altfel de standard. IFRS 15 oferă un model comprehensiv de recunoaștere a veniturilor, bazat pe modelul afacerii, aplicabil unei game ample de tranzacții și industrii, eliminând astfel diferitele modele de recunoaștere a veniturilor, determinate în funcție de natura tranzacției (livrarea de mărfuri, prestarea de servicii, contracte de construcții etc.), care aveau principii diferite și, uneori, erau dificil de înțeles și de aplicat pentru tranzacții mai complexe (Grigoroi L., 2017).

Descrierea metodelor de cercetare utilizate

Metodele de cercetare folosit în această lucrare sunt preponderent de tip calitativ, având un caracter descriptiv și comparativ, întrucât urmărește analizarea reglementărilor contabile, a principiilor și a mecanismelor de recunoaștere și raportare a veniturilor. Informațiile sunt obținute din studierea literaturii de specialitate, a actelor normative și a standardelor contabile relevante. Pentru realizarea obiectivelor propuse au fost utilizate metoda analizei documentare, metoda analizei și sintezei, metoda deductivă și judecata profesională.

Rezultatele obținute

Așa cum s-a mai menționat, SNC „Venituri” încă nu este actualizat la prevederile noului IFRS 15 „Venituri din contracte cu clienții”. Potrivit SNC veniturile din vânzarea bunurilor se recunosc atunci când entitatea transferă clientului riscurile și beneficiile semnificative legate de proprietatea asupra bunului. Pentru serviciile prestate recunoașterea veniturilor se efectuează conform uneia din cele două metode: metoda prestării integrale, conform căreia venitul se recunoaște la finalizarea completă a serviciilor, fiind aplicabilă în cazul serviciilor de scurtă durată și metoda procentului de finalizare, în care venitul se recunoaște pe măsura realizării serviciilor, în funcție de gradul de execuție, pentru contractele pe termen lung. Totodată SNC permite descompunerea contractelor cu componente diferite. De exemplu, în cazul unui pachet care include bunuri și servicii, venitul aferent bunului se recunoaște la momentul vânzării, iar cel aferent serviciului la momentul finalizării acestuia, care poate surveni ulterior.

O schimbare semnificativă în abordarea contabilității veniturilor este adusă de IFRS 15 „Venituri din contracte cu clienții”, standard analizat pe larg în literatura internațională.

IFRS 15 a fost emis pentru a crea un model unitar, eliminând confuziile și variațiile rezultate din multiple reglementări anterioare IAS 11, IAS 18 și interpretările aferente (IFRIC 13, IFRIC 15, IFRIC 18, SIC-31). În esență, IFRS 15 stabilește că veniturile recunoscute astfel încât să reflecte transferul bunurilor sau serviciilor promise către clienți, la o valoare corespunzătoare contraprestației pe care entitatea estimează că o va obține în schimbul acestora (IFRS Foundation, 2016). Conform IFRS 15 recunoașterea veniturilor din contract se face în cinci etape (IFRS Foundation, 2016):

În prima etapă, identificarea contractului, entitatea analizează acordul cu clientul care generează drepturi, obligații reciproce și evaluează probabilitatea de încasare a contraprestației.

În a doua etapă, identificarea obligațiilor de executare, se determină bunurile sau serviciile distincte incluse în contract.

A treia etapă, determinarea prețului tranzacției, presupune estimarea valorii a contraprestației la care entitatea se așteaptă să aibă dreptul, inclusiv elementele variabile.

În etapa a patra, alocarea prețului tranzacției, valoarea totală a contractului este distribuită asupra obligațiile identificate, proporțional cu prețurile de vânzare independente.

În final, în etapa a cincea, recunoașterea veniturilor, acesta este recunoscut în momentul în care controlul asupra bunului sau serviciului este transferat clientului.

Studiile comparative dintre reglementările naționale și IFRS evidențiază existența unor diferențe conceptuale importante, prezentate in tabelul 1.

Tabel 1. Analiza comparativă între SNC și IFRS 15

SNC ”Venituri”	**Criteriile**	**IFRS 15**
Nu	Pași expliciți	Da, 5 pași (contract, obligații, preț, alocare, recunoaștere)
Abordare tradițională, bazată pe transferul riscurilor și beneficiilor aferente proprietății	Baza conceptuală	Bazat pe contract, axat pe transferul controlului asupra bunurilor sau serviciilor, tratarea contractelor pe termen lung.
Ghid limitat	Obligații de performanță multiple	Obligație de separare și alocare a prețului
Veniturile sunt recunoscute la transferul riscurilor semnificative, de regulă la livrare	Recunoașterea	Veniturile sunt recunoscute la transferul controlului asupra bunurilor sau serviciilor către client, în funcție de îndeplinirea obligațiilor de performanță.
Veniturile sunt evaluate la valoarea justă a contraprestației, fără TVA și diminuate cu reducerile acordate.	Evaluarea	Veniturile sunt evaluate la prețul tranzacției, incluzând estimări ale comportamentelor variabile
Limitate, prezentând informații agregate și politici contabile.	Dezvăluiri	Extinse, incluzând informații detaliate privind obligațiile, estimările și politicile agregate.

Sursa: elaborat de autor în baza (Ministerul Finanțelor, 2013; IFRS Foundation, 2016)

Diferența cheie dintre SNC și IFRS 15 constă în criteriul de recunoaștere. IFRS 15 pune accent pe transferul controlului asupra bunului sau serviciului, în timp ce SNC se bazează pe transferul riscurilor și beneficiilor.

Potrivit SNC, veniturile sunt recunoscute doar în momentul în care sunt realizate cu certitudine. În acest sens, de exemplu, bonusurile acordate clientului este considerat un element condiționat, care nu se include în venit până la îndeplinirea condițiilor contractuale. Astfel, la momentul livrării produsului, entitatea va recunoaște doar venitul sigur. În cazul în care, ulterior, clientul îndeplinește condițiile pentru acordare bonusurilor, suma va fi recunoscută separat, în momentul în care devine certă.

În conformitate cu IFRS 15, veniturile sunt recunoscute în funcție de transferul controlului asupra bunului, iar prețul tranzacției poate include și elemente variabile, cum ar fi bonusurile sau reducerile, dacă acestea pot fi estimate în mod rezonabil. În acest caz dacă entitatea consideră că este probabil ca bonusul să fie acordat, acesta va fi inclus încă de la început în venitul recunoscut. Astfel venitul inițial recunoscut include și bonusul. Ulterior, dacă se confirmă că bonusul se acordă, nu mai sunt necesare ajustări semnificative. În cazul în care bonusul nu se acordă, venitul trebuie diminuat printr-o ajustare contabilă.

Astfel, vedem o diferența fundamentală dintre cele două cadre contabile: SNC recunoaște veniturile doar atunci când acestea sunt certe, aplicând principiul prudenței, IFRS 15 permite includerea veniturilor estimate încă de la momentul inițial, cu ajustări ulterioare, dacă e necesar, de asemenea apelând la principiul prudenței.

IFRS 15 oferă ghidaj detaliat pentru contracte cu elemente multiple, drept de retur, taxe inițiale nerambursabile, relația principal–agent, aranjamente de consignație (Farcane și alții, 2019). De asemenea extinde masiv cerințele de prezentare și notele explicative, solicitând contracte, judecăți semnificative, costuri capitalizate (Humayun K. &Li Su, 2022). IFRS 15 a dus la venituri recunoscute mai stabile și mai clare în unele industrii, precum imobiliare, telecomunicații, servicii, etc. (Alhawtmeh și alții, 2025).

CONCLUZII

Comparația dintre SNC „Venituri" și IFRS 15 evidențiază diferențe semnificative în modul de recunoaștere, evaluare și prezentare a acestora, reflectând tranziția de la o abordare tradițională, bazată pe reguli, la una modernă, orientată spre contract. În timp ce SNC oferă un cadru mai simplu, vag, centrat pe riscuri și beneficii, IFRS 15 introduce un model mai riguros, bazat pe transferul controlului și analiza obligațiilor de performanță, cu ghidaj detaliat pentru situații complexe și cerințe extinse de dezvăluire. Totodată, cerințele extinse de prezentare contribuie la creșterea transparenței informațiilor financiare. Astfel, aplicarea IFRS 15 favorizează îmbunătățirea calității raportării și consolidarea comparabilității informațiilor financiare.

REFERINȚE:

1. Alhawtmeh, O. M., Aladwan, M., Alsinglawi, O., & Awad, S. (2025). Comparison of the stability and presentation of revenues during the application of IAS 18 and after the application of IFRS 15: Evidence from Jordanian services and industries sectors. International Journal of Innovative Research and Scientific Studies, 8(3), 130–137. Disponibil: https://doi.org/10.53894/ijirss.v8i3.6444
2. Curagău, N., & Țurcanu, Ș. (2021). *Aspecte ale contabilității veniturilor conform IFRS 15*. În *Conferința Științifică Internațională Studențească ISSC 2021* (pp. 86–89). Chișinău: ASEM. Disponibil: https://caae.ase.md/files/caae/conf/conf_12.03.21.pdf
3. Ergüden A. Engin. (2020). Analysis of Tourism Companies Listed in Istanbul Stock Exchange According to IFRS-15 Standart. International Journal of Finance & Banking Studies, Vol 9 No 1. Disponibil: https://ideas.repec.org/a/rbs/ijfbss/v9y2020i1p47-57.html
4. Farcane, N., Blidișel, R. G., Bunget, O.C., Dumitrescu, A. (2019), Perceptions Regarding the Impact of IFRS 15 - Illustrative Examples Step by Step, Audit Financiar, vol. XVII, no. 2(154)/2019, pp.283-297, Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/337861517_Perceptions_Regarding_the_Impact_of_IFRS_15_-_Illustrative_Examples_Step_by_Step
5. Grigoroi, L. (2017). Venituri din contractele cu clienții: aspecte-cheie din perspectiva IFRS 15. Revista / Journal Economica, nr.4 (102). P.61-71. Disponibil: https://irek.ase.md/xmlui/bitstream/handle/123456789/438/Grigoroi-L_Economica%20nr_4%20decembrie%202017.pdf?isAllowed=y&sequence=1
6. Humayun, K. Li Su. (2022). How did IFRS 15 affect the revenue recognition practices and financial statements of firms? Evidence from Australia and New Zealand. Journal of International Accounting, Auditing and Taxation. Volume 49. Disponibil: https://doi.org/10.1016/j.intaccaudtax.2022.100507
7. IFRS 15 (2016): *Revenue from Contracts with Customers.* Disponibil: https://www.ifrs.org/content/dam/ifrs/publications/pdf-standards/english/2021/issued/part-a/ifrs-15-revenue-from-contracts-with-customers.pdf
8. Ковалёв-Русу, Ж. (2015). МСФО не дремлет или новое в осином гнезде. În: Бухгалтерские и налоговые консультации, № 9. Disponibil: https://www.bnk.md/%20articles/author/74
9. Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova. (2013). *Standardul de contabilitate „Venituri"* (Ordinul nr. 118 din 06.08.2013). Chișinău. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=130803&lang=ro

Coordonator științific: GRIGOROI Lilia, dr., conf.univ.,
ORCID: 0000-0002-9741-0932
Academia de Studii Economice, Republica Moldova,
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
Telefon: +37369737806
e-mail: lilia.grigoroi@ase.md